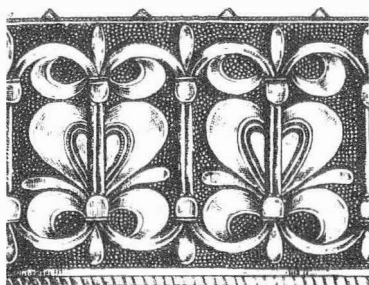

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

velatioké fázi až z počátku stupně HA₁. Tak jako v minulých letech, vykazoval jejich obsah silné vztahy k české knovízské a milavečské oblasti. Projevoval se především v etážovitých osudích, amforách s nálevkovitě rozevřeným hrálem ukončeným silněji přehnutým okrajem, ekříních s plynulou profilací a hluboce posazenou výduť, plochých a širokých mísách i šálkách s esovitou profilovou linií a široce rozevřeným okrajem. Bronzová jehlice ze žárového hrobu 78 dovoluje synchronisaci až s bavorskými popelníčovými poli. K zajímavým nálezům patří nádobka ve tvaru vysoké boty z žárového hrobu 68.

Vedle dalšího rozšíření keramičského obsahu velatioké a počáteční fáze podolské kultury a možnosti synchronisace mladebronzového vývoje na Moravě a v Čechách, přispěje oblekovioké žárové pohřebiště po svém zpracování, podobně jako klentnioké žárové pohřebiště, také k řešení otázky vzniku podolské kultury a vývoje pohřebního ritu v mladší a pozdní době bronzové ve středním Podunají.

Die weitere Grabungssaison auf dem Gräberfelde in Oblekowitz. Das Archäologische Institut in Erno führte auch im Jahre 1961 eine Grabung des Brandgräberfeldes aus der jüngeren und späten Bronzezeit in Oblekowitz bei Znojmo durch /Fortsetzung der Grabung aus den Jahren 1958-1960/. Es wurden weitere 12 Brandgräber gefunden, die sich nicht wesentlich von den übrigen flachen Brandgräbern aus vergangenen Jahren unterscheiden. Die Gesamtzahl der Gräber erhöhte sich so auf 78. Da wir mit einer Flächenabdeckung im südlichen Teile des Gräberfeldes fortsetzten, gehörten die entdeckten Gräber, wie vorausgesetzt, allgemein der älteren Velatiker-Phase an /HA₁/. So wie in vergangenen Jahren, wies ihr Inhalt starke Beziehungen zur böhmischen Knovíz- und Milaveč-Region auf /Etagegefäße, Amphoren mit trichterförmig geöffnetem Halse, Nöpfe mit weicher Profilierung und tief angesetztem Umbruch, flache und breite Schüsseln sowie Tassen mit weit geöffnetem Mundsaum/ und nach der Bronzenadel aus dem Brandgrabe Nr. 78 zu schließen bis zu den bayerischen Urnenfeldern. In dem Brandgrabe 68 fanden wir ein Gefäß in Form eines hohen Schuhs.

Neben einer weiteren Vermehrung des keramischen Inhaltes der Velatiker- und der Anfangsphase der Podoler-Kultur mit der Möglichkeit einer Synchronisierung der jungbronzzeitlichen Entwicklung in Mähren und Böhmen, wird das Brandgräberfeld aus Oblekowitz nach seiner Verarbeitung - ähnlich wie das Klentnič-Brandgräberfeld - auch wesentlich zur Lösung der Frage über die Entstehung der Podoler-Kultur und über die Entwicklung des Bestattungsritus in der jüngeren und späten Bronzezeit in den mittleren Donauländern beitragen /siehe J. Řihovský, Výzkum velatičko-podolského žárového pohřebiště v Oblekovicích u Znojma v roce 1959, ČASN XLVI 1961, 19-50/.

Ojedinelé nálezy z Tabulové hory u Klentnice.

Jiří Řihovský

Tab. 21.

V uplynulém roce získal Archeologický ústav ČSAV v Brně z Tabulové hory u

Klentnice /opevněné sídliště z mladší a pozdní doby bronzové se stopami staršího osídlení eneolitického, únětického a mohylového/ další dva ojedinělé nálezy:

- 1/ Menší jehlancovité závaží z pálené hlíny. Od běžného typu se liší tím, že pod provrtem, umístěným blízko komolého vrcholu, má v jednom boku velký vejčitý otvor. Tento tvar je naprosto ojedinělý, takže nemůžeme zatím určit ani jeho funkci.
- 2/ Bronzová jehlice s větší vázičkovitou hlavičkou. Dokazuje současnost opevněného sídliště na Tabulové hoře s rozsáhlejším pohřebištěm na severním konci Klentnice, kde podobné jehlice ze žárových hrobů 19 a 94 jsou datovány ostatním průvodním materiálem rozhodně poněkud hlouběji než H.Müller-Karpeho zařazení v Kelheimu. Starší datování až do počátku stupně HB podporuje také téměř shodná jehlice s hustším příčným rýhováním hlavičky, kterou provází v žárovém hrobě 64 v Domamyslicích u Prostějova výrazná mladolužická keramika /A.Gottwald, Ročenka musea v Prostějově VI 1929, obr. 1/17/.

Einzelfunde vom Tafelberg /Tabulová hora/ bei Klentnice. Im vergangenen Jahre gewann das Archäologische Institut in Brno vom Tafelberg bei Klentnice /befestigte Siedlung aus der jüngeren und späten Bronzezeit mit Spuren älterer Besiedlung aus dem Neolithikum sowie der Aunjetitzer- und Hügelgräberkultur/ ein kleineres pyramidenförmiges Gewicht mit grosser eiförmiger Öffnung in der einen Seite und eine bronzene grössere Vasenkopfnadel. Analogische Formen dieser Nadeln auf dem Gräberfelde in Klentnice sowie anderswo in Mähren gestatten entschieden eine ältere Datierung als H. Müller-Karpe aus Kelheim anführt.

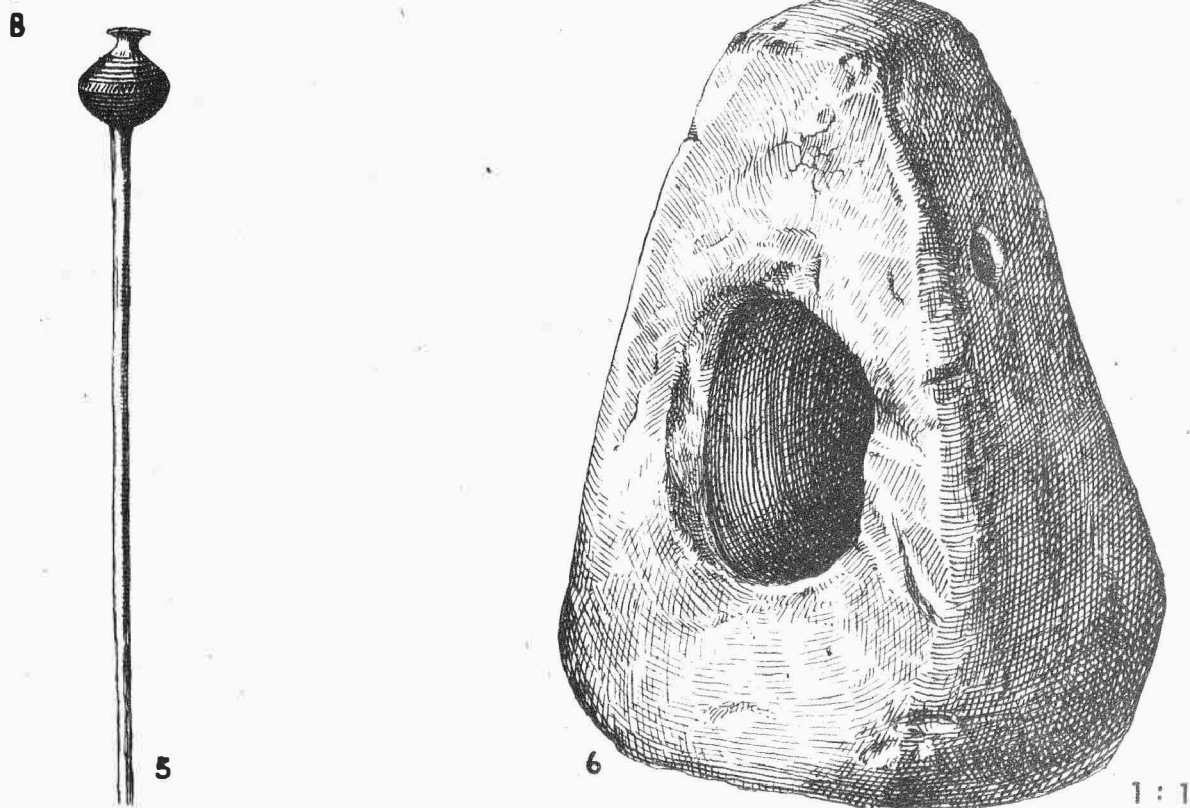
Popelnicové pohřebiště lužické kultury v Moravičanech, okr. Šumperk.

Jindra Nekvasil

Tab. 22 - 24.

V roce 1961 jsme odkrývali další velkou část pohřebiště lužické kultury na Dilečkách u Moravičan. Hlavním úkolem výzkumu bylo prozkoumat co největší plochu v těch místech, kde se rozšiřují objekty JZD Morava. Navázali jsme tedy na plochu výzkumu v roce 1959 v jihozápadní části pohřebiště. Vcelku jsme v roce 1961 prozkoumali téměř 2000 m² a celkový počet hrobů se zvýšil na 543. Přesto se nám nepodařilo zachránit plochu 10 x 50 m, kde byly všechny hroby zničeny při neohlášeném hloubení krechtu.

Po dosavadních výzkumech lze již stanovit alespoň částečně systém v ukládání hrobů na této části pohřebiště, kde jsou uloženy hroby z nejstaršího lužického období. Jádro pohřebiště tvořily mohyly; z nich se dochovaly pouze základny mohylových násypů, ojediněle hlouběji uložené jámové hroby a pak prohlubně, které vznikaly vybíráním zeminy na mohylové násypy. Mohyly vytvářely několik řad a zdá se, že se podaří rozbořem výplní prohlubní stanovit alespoň částečně chronologický sled jejich budování. Mezi řadami mohyl vznikly volné plochy a na nich, a místy i v prohlubních, byly vybudovány další mohyly již s kamennými konstruk-

Tab. 21. A. Ohlekovice u Znojma. Bronzové předměty a hliněná nádobka ve tvaru boty; **B.** Klentnice u Mikulova. Bronzová jehlice a hliněný jehlan z velaticko-podolského sídliště.- **A.** Bronzene Gegenstände und ein tönernes Gefäßchen in Schuhform. **B.** Bronzenadel und tönerne Pyramide aus der Velaticer-Podoler Siedlung.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Pouлік.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludíková.
- Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.
- Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.